"ఎంత?"

"పది పైసలు."

"అంతకు తక్కువ లేదా?"

"లేదు బాబూ."

"బోడి ఉంగటం కుట్టినందుకే పది పైసలా ?!"

కొండ శిఖరంలాంటి తేరు. తేరు నీడలో చిట్టెలుకలా వీరముని. అతని ముందు మదపుటేనుగులా లావుపాటి పెద్దమనిషి.

తేరు

కె.యస్. లంకిపల్లె

"ఉంగటం చిన్నదే. కాని ఉంగటం వూడిపోతే చెప్పు కాలికి రాదు" వీరముని నోరు విప్పాడు. 'రథ చక్రాలు చిన్నవే. చక్రాలు సరిగాలేని రథం కదలదు' అనాలనుకొన్నాడు. కాని, అవలేకపోయాడు.

"ఊ, మాటలు మహా నేర్చావులావుంది" గుడ్లురిమి చూసి, సిల్కు జుబ్బా జేబులోంచి పర్సు తీసాడు పెద్దమనిషి.

"మా పొట్టకూడు దొరకొద్దా బాబూ" స్వరం తగ్గించాడు వీరముని. గొంతు కూర్చొని చేతులు రెండూ చాపాడు, వెనక్కాళ్ళమీద నిలబడి ముందరి కాళ్ళు పైకెత్తి ఆతురతగా చూస్తున్న చిట్టెలుకలా. పెద్దమనిషి గొంగళిపురుగును చూసినట్టు చూసి పది పైసలు విసిరి, విసవిసా నడిచాడు. చీపురులా చెత్త వూడ్చుకొంటున్న ఖద్దరు ధోవతి కొంగును సరిచేసికొంటూ గొణుక్కుంటూ వెళ్ళాడు. పది పైసలు వేలబడింది వీరముని మహా ప్రసాదంలా పది పైసలు అందుకొని కళ్ళకద్దుకొన్నాడు. ఆరికేసి తట్టాడు. ఆ పైసలు పసిగట్టిన వీరముని పెద్దకొడుకు బేలగా చేయి చాపాడు. కోపంగా అపరాధిని చూసినట్టు చూశాడు వీరముని. పిల్లవాడు ముఖం మాడ్చుకొన్నాడు. వీరముని పది పైసలు గోతం పట్టక్రిందవేసి మూశాడు.

"పాలిష్ చేస్తావా?"

"చేస్తాను బాబూ."

"బాగా చేయగలవా?"

"ఆఁ"

బూటుకాలు ముందు జరిపాడు విద్యార్థి. బూట్లను కప్పేలా 'బెల్ బాటం' ప్యాంటు, చెవులు కనపడకుండా కప్పిన జుట్టు. వెనుకటి రాజకుమారుని వేషం నేటి విద్యార్థి ఫాషన్. బూటు మట్టి దులిపాడు వీరముని. 'పాలిష్' మూత మార్చి రాశాడు. బ్రష్‌తో పది నిమిషాలు రుద్దాడు. చేతులు సప్పుకపోయాయి. ఆపేశాడు.

"ఎంత?"

"ఇరవై పైసలు"

"ఇరవై?!"

"అవును బాబు, మంచి పాలిష్ బాగానే చేసాను. బూటు అందం పాలిష్ బాగా ఉంటేనే. పై మెరుగులు, అలంకారం బాగా వుంటేనే తేరుకు అందం."

"తీసుకో."

ఇష్టంలేని దానం బలవంతం మీద చేస్తున్నట్లు ఇరవై పైసలు గిరాటేసి గిరుక్కున తిరిగాడు హిప్పీ అబ్బాయి. ఠీవిగా నడిచాడు, దర్పం దివిటీలా ముఖంలో వెలిగింది.

వీరముని పైసలు దాచాడు. వీరముని చిన్నకొడుకు నిద్రలేస్తూనే ఏడుపు మొదలు పెట్టాడు. తల్లి పిల్లవాడిని ఒడిలో చేర్చి తట్టుతూ కూచుంది. నీరెండ సూటిగా ఉంది. తేరు నీడనుతరుముకొస్తున్నట్టుంది. వీరముని గోతం పట్టను నీడలోకి జరుపు కొంటూ కొత్తబేరం కోసం వేయి కళ్ళతో ఎదురు చూశాడు. అతని భార్య మునెమ్మ దీనవదనంతో గూడు కట్టుకొన్న వేదనతో పిల్లవాడిని సముదాయించటంతో సతమత మవుతూ వుంది.

మిట్ట మద్యాహ్నం అయింది. నీడ మాయమయింది. ఎండ నిప్పులు చెరుగుతూ వుంది. వీరముని కళ్ళు తిరిగేలా వుంటే తేరు క్రిందుగా జరిగాడు. పిల్లలు సొమ్మసిలి పడివున్నారు. ప్రక్కనే వున్న పన్నీరు లాంటి కోనేటి నీటిలో ముఖం కడుక్కొనివచ్చి పిల్లలను లేపాడు. ముఖాలు కడిగాడు. దగ్గరలోనే వున్న దోసలమ్మే మునలమ్మ దగ్గరకెళ్ళి మూడు దోసెలు తెచ్చాడు. దోసెలు సత్తు గిన్నెలో పిల్లల ముందు పెట్టాడు. పిల్లలు వాసన మిగలకుండా నాకేశారు గిన్నెను. మగతగా వుంటే నడుం వాల్చాడు వీరముని. మునెమ్మ గిన్నె కడిగింది. కోనేటి నీటిని ముంతతో తెచ్చి పిల్లలకు తాపించింది. మూర్ఛనుండి మేల్కొన్నట్టు కళ కళలాడాయి పిల్లల ముఖాలు. రద్దీగా వున్న వీధిని వింతగా చూస్తూ నిలుచున్నారు. మునెమ్మ రథ చక్రానికి ఆనుకొని కూచుంది విషాద మూర్తిలా. వీరముని మనస్సు మగతలో గతాన్ని నెమరు వేస్తూ వుంది.

* * *

పట్టణం పెద్దది. వీధులు వెడల్పాటివి. మిద్దెలు, మేడలు విశాలమైనవి. కాని నిలవటానికి నీడలేదు. నడుంవాల్చి కూచోవటానికి స్థలంలేదు. ఊరు ఎంత పెద్దదైతే తల దాచుకొనే స్థలం అంత ఇరుకై పోతుందేమో మరి! మర యంత్రాలా, కీలుబొమ్మల్లా కదిలే మనుషులు. దయా దాక్షిణ్యాల నీడలు ఎవరి కళ్ళలోను కప్పడలేదు. ఆతురత, అహం; అవహేళన నిండుగ వున్న మనుషుల. వీరముని పల్లె వదలినప్పుడు అతన్ని ప్రియంగా పిలిచి నట్టింట పీట వేస్తుందనుకోలేదు. కానీ, మరీ యింత దారుణంగా వుంటుందని వూహించలేదు.

పల్లెలు మారిపోయాయి. ఎలా? ప్రశాంతి చెదిరిపోతూ వుంది. జాలిగుండె

దీర్ఘ వ్యాధులకు ఉత్తమ సిద్ధ వైద్యం!

హస్తప్రయోగం, అంగము చిన్నదై అవసర కాలమందు అసంతృప్తి, శుక్లనష్టము, నపుంసకత్వము, హెర్నియా, చర్మవ్యాధులు పోస్టుద్వారా కూడా వైద్యం చేయబడును. వరిబీజము (బుడ్డ), మూత్రవ్యాధులు ఆపరేషన్ లేకుండ. రండి.
డా॥ దేవర, ఫోన్ 551, చూర్లపేట, తెనాలి.
బ్రాంచి : 26, [illegible], మద్రాసు-17.

దేవి పిటు
[illegible]
SEALED PACKING 36 & 14 TABLETS
AVAILABLE AT ALL CHEMISTS
Mfrs. SEENU & Co., MADRAS-21

బాధారహిత ప్రకృతిసిద్ధమైన ఆరోగ్యము మీదే!
స్త్రీల బాధలు ప్రత్యేకమైనవి
లోధ్ర
75 సంవత్సరములకు పైగా సుఖజీవనమునకు లోధ్ర టానిక్‌ను వాడిన స్త్రీలు ఎందరో!
ఉచిత వైద్య సలహాకు
ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన విలాసమునకు ఈ కూపన్‌ను పూర్తిచేసి మీ జాబుతో పంపండి.
పేరు ______
విలాసము ______
______ PIN ______

కేసరి కుటీరం (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్ రాయపేట, మద్రాసు-14
ఏజంట్లు: సీతారామ జనరల్ స్టోర్స్ ఏజన్సీస్ విజయవాడ — సికింద్రాబాద్

నా జుట్టుని నల్లగా యౌవ్వనంగా ఉంచండి
వంశపారంపర్య కారణంవల్ల, సరైన జాగ్రత్త తీసుకోనందువల్ల లేదా దిగులు వల్ల జుట్టు నెరుస్తున్నదా?
పస్‌మోల్ జుట్టు నెరవటం ఆపి, నెరిసిన వెంట్రుకల్ని తిరిగి సహజసిద్ధంగా నల్లబరుస్తుంది. వాడటం సులభం.
పస్‌మోల్ మీ జుట్టు రంగుని సహజస్థితికి తెస్తుంది—ప్రతి ఒక్క వెంట్రుకని గాఢమైన నలుపు రంగుకి మారుస్తుంది
పస్‌మోల్ జుట్టుని మృదువుగా సహజంగా నలుపు రంగుకి మారుస్తుంది.

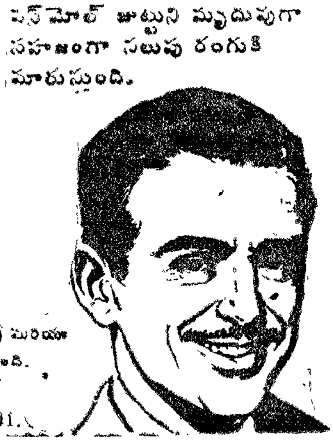
పస్‌మోల్
కెమిస్టులందరివద్దా మరియు దుకాణాలలో ఎమల్సిఫైడ్ హెయిర్ డార్క్‌నర్ (జుట్టును నల్లబరచేది) మరియు జుట్టు నల్లబడే సువాసన తైలము లభిస్తుంది.
హైజనిక్ రిసెర్చ్ ఇనిస్టిట్యూట్
పోస్టు బాక్స్ 1192, బొంబాయి-400 001.

తేరు

తాటిముట్టలా గిట్టిపట్టి పోతూవుంది. చెయ్యూతనిచ్చే చేయి కన్పించదు. నిలకడలేని ధరలతో మధ్యతరగతి వారికే తల తిరిగి పోతూ వుంది. ఇక సామాన్యుడి స్థితిగతి ఏంత? సమాజంలో చిట్టచివరి వ్యక్తి, సంగతేమిటి?

వీరముని కుటుంబం పెళ్ళి చెప్పులు కుట్టే వృత్తిలో పేరు మోసింది. అందుకు గుర్తుగా, చిరునామా వారి ఇంటిపేరు 'పెళ్ళిచెప్పుల వారు'గా స్థిరపడిపోయింది. ఒకప్పుడు ఆ ప్రాంతంలో ఏ ఇంట పెళ్ళి జరిగినా పదిరోజులు ముందుగా పెళ్ళి చెప్పులు కుట్టడానికి తాంబూలం వచ్చేది వీరముని ఇంటికి. ముహూర్తానికి ముందుగా చెప్పులు తీసికెళ్ళి, కొత్త బట్టలూ, కానుకలు [illegible] అందుకొనేవాడు గర్వంగా వీరముని తండ్రి. వీరమునికి చిన్నప్పటి నుండి అవి బాగా గుర్తు. [illegible] ఆదే వృత్తిలో మరింత నైపుణ్యం సంపాదించాడు వీరముని. [illegible] చెప్పులమీద [illegible] సంబరంగా [illegible]. కాని కాలం మారింది. పెళ్ళి చెప్పుల తాంబూలం ఇవ్వడం ఆగిపోయింది. క్రొత్త చెప్పులు వేసే పనికూడా పట్నంలో. వీరముని బ్రతుకు తెరువు కష్టమయింది.

పట్నంలో సామాన్యుడి జీవితానికి గొడ్డలి పెట్టు [illegible] రాజకీయాలు, [illegible] ఏదో రూపంలో పండుతూనే వుంటాయి రావణకాష్టంలా! మరో వైపు పిచ్చి కుక్కల్లా [illegible] ప్రలోభాలు! ఆ పేదల బ్రతుకులకు అగ్నిపరీక్షలు. [illegible] పరిస్థితులలో [illegible] ఊరు వదలవలసి వచ్చింది వీరమునికి.

రాయిరాయి కలిసే [illegible] వీరముని [illegible]. [illegible] పుట్టి పెరిగిన [illegible] కలవర పెడుతున్నా, గుబురు [illegible] మీద నుండి గూడలు భయపెడుతున్నా, మనసు చిక్కబట్టుకొని, నిదురించే పెద్ద కొడుకును భుజాన వేసికొని, పనిముట్ల సంచిని చేతి కెత్తుకొని పయనం సాగించాడు. [illegible]

గిన్నెలు ముంత సూాకుడు, పాతకోకవున్న మూటతో చంకన చిన కొడుకుతో వెంట నడిచింది భార్య పొద్దు తిరిగే వేళ పట్టణం చేరుకొన్నారు ఎక్కడా నిలుచునే నీడ దొరకలేదు అన్ని చెప్పుల షాపులదగ్గర అడిగిచూశాడు పనేమైనా దొరుకుతుం దేమోనని. షాపువాళ్లు అతని వాలకం, వెంట సంసారం చూసి నిలవోనివ్వలేదు సాయంత్రానికి వీరముని సంసారం కోనేటి గట్టు చేరారు. పిల్లలు నేల తెగిన తోట కూర కాడలా వాడిపోయారు ఆకలికి పిల్లల ముఖం చూడలేక తల దించుకొన్నాడు వీరముని. మునెమ్మ పాతచీర ముడులువిప్పి రూపాయ చేతికిచ్చింది. బాగా నలిగిపోయింది రూపాయ కాగితం మారతుందో, మారదో అన్న సందేహంతో రైల్వేస్టేషను కెళ్ళాడు. రెండు పాకెట్ల అన్నం తెచ్చాడు. పులుసు అన్నం పాచిపోయింది. మజ్జిగ అన్నం పిల్లలకు పెట్టి భార్యా భర్తలు కోనేటి నీటితో కడుపు నింపుకొన్నారు. మసకచీకటి పడుతూ వుంది. విసురుగాలి పెట్టే వాతలకు పిల్లలు తట్టుకోలేక దగ్గరవున్న రథం చాటుకు వెళ్ళారు మునెమ్మ పాతకోక పర్చి రథం క్రింద పిల్లలను పడుకోబెట్టింది. వీరముని రథచక్రానికి ఆనుకొని కూచున్నాడు. ఏం చేయాలో పాలుపోలేదు. అసహాయత, అశక్తత అతన్ని చుట్టివేశాయి. దుఃఖం ముంచుకొచ్చింది. నవ్వుకొన్నాడు. నవ్వు కొంటూ నిద్రలోకి జారిపోయాడు. తెల్లవారుజామున, కోనేటి చుట్టూవున్న సీమ తాగి చెట్లమీద కాపురంచేసే పక్షుల సుప్రభాతంతో మేల్కొన్నాడు. సిల్కు జుబ్బా విసిరిన పదిపైసలు పట్టణంలో వీరముని మొదటి సంపాదన.

* * *

పిల్లవాడి కేకతో వీరముని మగతనిద్ర వదిలింది. వళ్ళు జలదరిస్తూ వుంది. మునెమ్మ ఆదుర్దాగా వెళ్ళి చిన్నకొడుకును హృదయానికి హత్తుకొంటూ వుంది. రిక్షా వాలా పెద్దగా కేకలేసి నవ్వుతూ వెళ్ళిపోతున్నాడు.

"బుద్ధి వుండక్కర్లా ? బిడ్డల కంటే పరా ?... నడిబజార్లో తేరగవచ్చిన చెరు వీడలో మీరు కళ్ళు మూసుక పడుకోండి, వాళ్ళు నడిరోడ్డు మీద శాశ్వతంగా కళ్ళు మూసుకొంటారు..."

వీరముని బడలిక తీరలేదు. ఒళ్ళు విరుచుకొని పని సంచి అందుకొన్నాడు ఆ సాయంత్రానికి మరి రెండు రూపాయలు ముట్టాయి రూపాయకు బియ్యం కొన్నాడు. పావలాకు ఒకపట్టి కొన్నాడు పదిపైసలకు ఉప్పు కొన్నాడు పదిహేను పైసలు ఇచ్చి కట్టెలు కొన్నాడు కోనేటికట్ట ఆసరాగా రెండు రాళ్ళు పెట్టి పొయ్యి రగిలించింది మునెమ్మ. తీరా ఎసరు పొంగేసరికి ఎండు గోగులా వ్రేళ్ళన్ని కాలిపోయాయి పలుచటి పేళు. ఉడికీ ఉడకని మెతుకుల గంజిని తలాకొంచెం త్రాగారు నిద్రముంచు కొచ్చింది.

వీరమునికి రోజుకు రెండు మూడు రూపాయల ఆదాయంతో నెల గడిచింది. నెలరోజులలో ఐదు రూపాయలు మిగిలాయి. మునెమ్మకు పని లేదు నడివీధి బంధికానా! పైరు నాటగలదు. కలుపు తీయగలదు, కోత కోయగలదు. కాని పట్టణంలో ఏం పని చేయగలదు ? పిల్లల్ని జాగత్తగా రోడ్డుమీదకు పరుగులు తీయకుండా, రకరకాల తినుబండారాల వెంటపడకుండా చూడటమే ముఖ్యమైనపని అయింది.

* * *

"ఎంత ?"

"పదిరూపాయలు."

"పదిరూపాయలా ?"

ఆవులించి వంతగా నోరు తెరిచాడు చెప్పులబేరానికి వచ్చిన మనిషి. వీరముని చూపులు 'ఎక్సరే'లా పెద్దమనిషిని ఫోటో తీసాయి.

"అవును బాబు! ఇలాంటి చెప్పులధర షాపుల్లో విచారించి చూడండి అప్పుడు మీకే అర్థమవుతుంది" నెమ్మదిగా నే అన్నాడు వీరముని.

"షాపు చెప్పుల్లా ఉన్నాయా ఇవి ?" పెదవి విరిచాడు పెద మనిషి.

"చూస్తూ అడగటం ఎందుకు ?...

మీరు చూసేవి పైమెరుగులు ...

నాకు చెప్పుల గట్టితనంకూడా తెలుసు" చెప్పులు విరిచినట్టు వంచి చూపించాడు వీరముని.

"మరో బేరం చెప్పు" ?

"ఖరారు బేరం."

"అలాగంటే ఎలా ?"

"హెచ్చుగాచెప్పి తగ్గించటం అలవాటు లేదు కానీ, బోణీబేరం, పావలా తగ్గించు కోండి "

"ఇంతకూ గట్టిగా వుంటా యంటావా ?"

"నామాట నమ్మకంతో తీసుకెళండి. గట్టితనంలేకపోతే నా ముఖాన పారెయ్యండి. గట్టితనం వుంటేనే బాబు చెప్పు మన్నిక. పునాది గట్టిగా వుంటేనే గోపురం నిలకడ."

వీరముని వీలైనంత సరళంగా, నెమ్మదిగా మాట్లాడటానికి ప్రయత్నిస్తు న్నాడు ఏపుటలో ఏ పాము వుందో! ఎవరితో గట్టిగా మాట్లాడి పేచీపెట్టే వున్న నీడ నుండి తరుముగొడ్తారో అనే భయం ఒక వైపు అతన్ని పీడిస్తూనే వుంది కాని

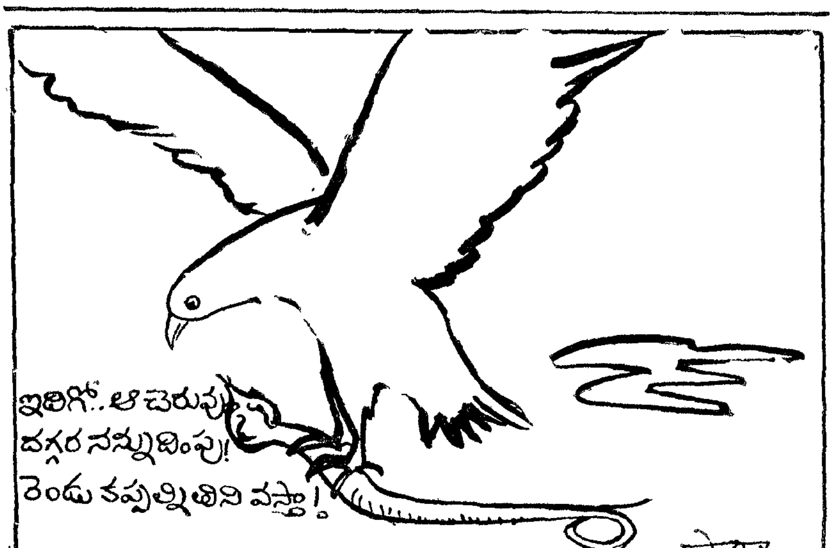

రచయితలకు మనవి

స్థానికంగా వున్న రచయితలు, నిర్మాతనిస్టులు కూడా మా కార్యాలయానికి వచ్చి వారి రచన లంద జేస్తున్నప్పుడు వాటితోపాటు స్వంత చిరునామా గల స్టాంపులంటించిన కవరు పెట్టడం అవసరం —సం.

తేరు

మూసపోసిన మోసంలాంటి సమాజంమీద కోపం అతని అదుపు తప్పతూ వుంది అతని అసహనం అప్పుడప్పుడూ నిప్పు మిణుగురుల్లా బయట పడుతూనే వుంది. మాటల్లో, చూపుల్లో. పేదవాడి కోపం పెదవికి చేటు. 'తన కోపమే తన శత్రువు.' తనశత్రువును అతినేర్పుతో సహనంతో జయిస్తూనే వున్నాడు వీరముని కానీ శత్రుశేషం మిగిలిపోతూనే వుంది

* * *

ముసురువాన పట్టింది జనసామాన్య మామూలు జీవితం స్తంభించి పోయింది రివ్వునవీచే గాలి వస్త్రాలను కదలకుండా బిగించేస్తూ వుంది. జడివాన తుంపర కండరాలను ముదరగా చరిచేస్తూ వుంది. ఆరోజు వీరమునికి బేరం బొత్తిగా జరగలేదు కోనేటి గట్టున ఎంత ప్రయత్నించినా పొయ్యి రగలలేదు. పిల్లలు గువ్వల్లా ముడుచుకపోయారు. కడుపులో ఆకలిమంట నాలుకలు కోస్తూ వుంది. ప్రొద్దు ఎంతైందో తెలియని వేళ. వీరముని జడి వానలో గోతం సంచి గూడగాచేసి తలమీద వేసికొని వెళ్ళి నాలుగు సంగటి ముద్దలు తెచ్చాడు. పులుసు మంచినీళ్ళలా వుంది. సంగటి ముద్దలో వడ్లగింజలు ఉడకలేదు. పిల్లలు రెండు ముద్దలు ఆవురావురని మింగేశారు. చలి ఆకలిని పెంచుతుందేమోమరి! మిగిలిన రెండు ముద్దలు వీరముని, భార్యా తిన్నారు. వాన నీటిలో చేతులు కడుక్కున్నారు. చుట్టూ నీరేకాని త్రాగటానికి నీరు లేదు. కోనేటి నీరు మురికయిపోయింది. కొళాయినీరు కైలాస తీర్థం. అది దొరకదు వీరముని లాంటి వారికి.

జడివాన విజృంభించింది. తుఫాను చెలరేగింది. రథచక్రాలు వీధి వెళ్ళువను అడ్డుకుంటున్నాయి. చెప్పులు తడవకుండా మిగిలే జాగాను ఎప్పటికప్పుడు సర్దుబాటు చేస్తున్నాడు వీరముని, యాంత్రికంగా. నలుగురు నాలుగు చక్రాలకు అనుకొని కూచున్నారు. చీకటితెర మరింత దట్టంగా పడింది. పిల్లలు తూగారు. మునెమ్మ కునికిపాట్లు పడింది. గుడి గోపురంమీద విద్యుద్దీపాలు గుడ్డిగా వెలుగుతున్నాయి. ఆరిపోతున్నాయి. కారు చీకటిలో మిణుకర పురుగు వెలుగును తలపింప చేస్తున్నాయి. వాన హోరు వింత సంగీతాన్ని ఆలపిస్తూ వుంది. ఎంత వాన వచ్చినా కోనేరు పొంగలేదు. పారలేదు. తుఫాను ఉధృతంగా వుంది. విసురుగాలి వూపుకు కొండంత రథం కదులుతున్నట్టుంది. రథం కదిలితే?! వీరముని గుండె గుబగుబలాడింది.

(ప్రైవారమే ముగింపు)

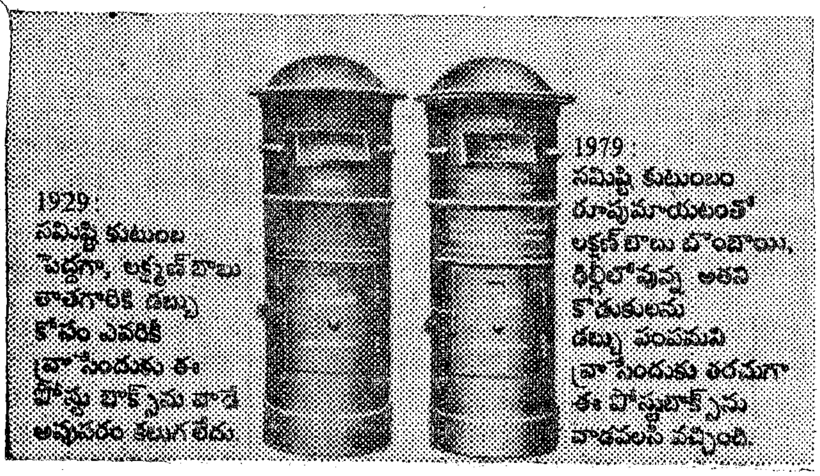

కాలంమారింది పద్ధతులు మారాయి.

నేటి జీవన విధానానికి అవసరం జీవిత భీమా.

ఒకప్పుడు కుటుంబాలు కలిసి ఉండేవి. కొడుకులు పెరిగిపెద్దలై ఆ ఇంటిలోనే ఉండేవారు. మరి వృద్ధులైన వారి తలిదండ్రులని పోషించేవారు. అప్పుడు జీవిత భీమా అవసరం ఉండేదికాదు.

నేడు పరిస్థితులుమారాయి. కొడుకులు ఉద్యోగాన్వేషణలో ఉంటారు: లేదా వేరే ఉంటారు. తరచుగా తలి దండ్రులకు సహాయంచేసే స్తోమత వారికి లేదు, గనుక ఇప్పటి ఆదాయంతో వృద్ధాప్యపు అవసరాలకు జాగ్రత్త పడాలి. (లేదా అకాల మరణం సంభవిస్తే వారి భార్యా పిల్లల పోషణ కొరకు) నేడు జీవిత భీమా లేకుండా మీరు జీవించుట కష్టమౌతుంది.

మీరు జీవిత భీమా చేసినట్లైతే మీరు వృద్ధాప్యంలో కోరే ప్రతి రూపాయకోసం సంవత్సరానికి 4 పైసలు మాత్రమే ఆదాచేస్తున్నారు. మీ వృద్ధాప్యంలో (లేదా అకాల మరణం సంభవిస్తే, రాబడి ఆగిపోతే మీ కుటుంబానికి ఆధారం కోసం.

మీ భవిష్యత్తుకి హామీగల రాబడి ఏర్పాటు కోసం. ఇంతకు మించిన మార్గంలేదు. మీ రేపటి భద్రత కొరకు నేడు జీవిత భీమా చేయండి. అధిక వివరాల కోసం మీ ఎల్ఐసి ఏజంటుని సంప్రదించండి.,

జీవిత భీమా—మీకు,
మీ కుటుంబ భద్రతకోసం హామీ.

RADEUS/LIC/SP 26

శేషు

కేయస్ లంకిపల్లి

(గత సంచిక తరువాయి)

నాట్య భంగిమలో నడుస్తూ వుంది ఓ కాలేజి అమ్మాయి, రథానికి ఎదురుగా కోనేటి కట్టకు ఆవలివైపునున్న పెద్ద హోటలు వైపు. కదిలే పూలరెమ్మచుట్టూ 'ఝుమ్మ'ని తిరిగే తేనెటీగల్లా, ఏవేవో గుసగుసలతో, కొందరు అబ్బాయిలు వెంట నడుస్తున్నారు. ఆ అమ్మాయికి చిన్నప్పుడు చెప్పుల కుట్టి కాళ్ళకు తొడిగాడు వీరముని. ఆమె చిన్న పాదాలు ముద్దు పెట్టుకోవాలనిపించేటంత అందంగా వుండేవి. ఆమె ఎవరో కాదు వీరముని పుట్టి పెరిగిన వూరి పిన పెద్ద కూతురు. పేరుకు వూరికి పెద్ద. బుద్ధి పేదయింటి గడ్డిని మూటవేసే రకం. పెద్ద మనిషి కూలికెళ్ళిన తన భార్య మానాభిమానాల్ని దోచుకోబోతుంటే తాను అడ్డుపడ్డాడు. అదే తను చేసిన పెద్ద తప్పు! భార్య అందంగా వుండటం మహా శాపం! అర్ధరాత్రివేళ పిల్లల్ని వదిలి రావటానికి కూడా అదే ముఖ్య కారణం. అక్కడ తండ్రి పెద్దరికం పేరుతో పేదల మానాభిమానాలతో గోబరాచులాడి దోచుకొంటున్నాడు. ఇక్కడ కూతురు బలిసిన నాగరికత పేరుతో ప్రేమను విందులు చేస్తూ వుంది. జీవితం విలాసాలకే అంకితంగా భావించే షోకుల అబ్బాయిలకు! వీరముని మనసు వికటంగా నవ్వి, నిట్టూర్చింది.

* * *

కోనేటి కట్ట కోలాహలంగా వుంది. రంగుల కాగితాల తోరణాలు, విద్యుద్దీపాలు, ఒక మూలగా ఉపన్యాస వేదిక, 'మైక్' [illegible]ద— అంతా హడావిడిగా వుంది. చివరెవ కోమరి, జేజేలు! చెవులను బద్దలుకొట్టుతున్నాయి. వీరముని పని ఆ రోజుకు ఆపి గోతం సంచి చుట్టిపెట్టాడు. పిల్లలకు కుతూహలంగా వుంది సందడి. మునెమ్మ రెండు చేతులతో ఇద్దరు పిల్లలను పట్టుకొని నిలుచుంది.

అది రాజకీయ బహిరంగసభ. ఎన్నికల ఉపన్యాసం రవ్వల తూటాల్లా విసుర్లు, చలోక్తులు, బూతులు! మరో నిషా మనిషి ఉపన్యాసం, క్షుద్రదేవత పూనకం లాంటి ఉద్ధృతం! నాలుకలుచాచే జ్వాలల్లాంటి ఎదురు ప్రశ్నలు. వీరమునికి అలాంటి ఉపన్యాసాలు పరిచయమే. వాటిని నమ్మటం కాగితం పడవచేసి దానిమీద కాలువ దాటవచ్చునని నమ్మటం కంటే భిన్నంగా ఉండదు. అంతలో ఈలలు, లాఠీ ఛార్జీలు, అరుపులు, ఆర్తనాదాలు, పరుగులు— అంతా పెద్ద గందరగోళం. గందరగోళం తగ్గి మామూలు పరిస్థితి నెలకొనేసరికి రాత్రి పదకొండు దాటింది. నిద్ర కౌగిలిలో ఒరిగిన పిల్లలను పడుకోబెట్టి, పొయ్యి రగిలించింది మునెమ్మ. అలాగే ఎన్నో రోజులు జరిగాయి ఎన్నికల రాజకీయసభలు, ఉపన్యాసాలు. మరెన్నో రోజులు నడిజాము దాటాకగాని పొయ్యి రగిలించటానికి వీలుపడలేదు మునెమ్మకు. ఏది ఏమైనా రాజకీయ చైతన్యం వుంది ప్రజలలో. స్వాతంత్ర్యం వుంది. అందుకు నిదర్శనం ఈ సభలు, రభస, గందరగోళం!

* * *

వేసవి నిప్పులు చెరుగుతూ వుంది. వీరముని వంటి నుండి చెమట ధారలు కట్టి కారుతూ వుంది. చెప్పుల కుట్లు చకచక పడుతున్నాయి. ఎండ వడకు తట్టుకోలేక పిల్లలు మరింతగా రథం క్రిందకు చేరారు. అర్ధనగ్నంగా ఈతాకు చాపమీదపడి నిద్ర పోయారు. రథ చక్రాలు వడగాలిని, రేగే ధూళిని ఆపుతున్నాయి. రథం వేడిని వెళ్ళగ్రక్కుతూ వుంది. మునెమ్మ ముసుగు ముఖానికి అడ్డుపెట్టుకొని చెప్పుల ముందు కూచొని వుంది. నెల రోజులుగా ఆమె చెప్పులబేరం చెప్తూ వుంది. బేరం బాగానే సాగుతూ వుంది. రోజుకు రెండు మూడు జతల చెప్పులు అమ్ముడు పోతున్నాయి.

రథానికి దగ్గరలో రంగసామి కొత్తగా పెట్టిన బంకకు ప్రారంభం చేశాడు. పూలు ఫలహారం పంచుతూ వీరముని దగ్గరకు వచ్చాడు. వీరమునిని చూసి మందహాసం చేశాడు. చేస్తున్న పని ఆపి వీరముని బెరుగ్గా చూశాడు. ఫలహారం అందుకొన్నాడు. వీరముని పిల్లలు కూడా నవ్వుతూ రంగసామిని చూశారు. కొబ్బరి ముక్కలు రుచి చూచారు. కోనేటిగట్టుకు పరుగులు తీశారు. ఎన్నోరోజుల పట్టణ జీవితంలో వారిని ఆప్యాయంగా చూసి, పలుకరించిన మొదటి వ్యక్తి రంగసామి. వీరమునికి పెను ఎడారిలో 'ఒయాసిస్సు'లా కనిపించాడు రంగసామి.

* * *

పన్నీరులాంటి కోనేటినీరు పచ్చగా గుడ్డు పట్టి పోయింది. నీటిలో కాలు పెట్టాలంటేనే భయంగా వుంది. కుళ్ళు వాసన గుప్పుమంటూ వుంది. ఇదివరకల్లా, తెల్లవారేసరికి రోజూ వీరముని పిల్లలు స్నానం చేసేవారు, కోనేటిలో. చీకటి పడ్డాక మునెమ్మ ఒళ్ళు కడుక్కొనేది. కాని ఇప్పుడు నీటికి ఇబ్బంది వచ్చింది. పట్టణానికి దూరంగా పంపుపెట్టు బావి వెదుక్కొన్నాడు వీరముని. తెల్లవారక ముందే పిల్లలను నిద్రలేపటం కష్టంగానే వుంది. కాని తప్పనిసరి. పిల్లలు తమ స్నానం చేసి కడివెడు నీటితో వచ్చేసరికి భార్య రథం చుట్టూ వూడ్చి శుభ్రంచేసి పెట్టేది.

వీరమునికి పట్టణంలో కూడ తను భార్యాబిడ్డలతో బ్రతుకవచ్చుననే నమ్మకం కలిగింది. అది శూన్యజీవితంలో ఒక వెలుగు రేఖ. సమాజం మీద తనలో పేరుకు పోయిన కసి కరిగింది. కాని పూర్తిగా పోలేదు.

ఓనాటి రేయి ఊరు సుఖనిద్రలో వుంది. విసుర్లుగాలి విర్రవీగుతూ వుంది. గుడ్డి కిరసను బుడ్డి గుటుక్కుమనేలా వుంది. మిట్టమధ్యాహ్నం నుండి చీకటి పడేవరకు

క్యూలో నిలబడి ఖాళీ కిరసను సీసాతో తిరిగివచ్చాడు పెద్దకొడుకు వీరముని చేతిలోని ఆరె చర్రు చర్రున దిగుతూ వుంది. బుడ్డి ఆరిపోక ముందే చెప్పులు పూర్తి చేయాలని చకచక కుడ్తున్నాడు విజృంభించిన గాలికి దీపం రెప రెపలాడుతూ వుంటే రథపకం దాపుకు జరిపి పనిసంచి అడ్డుగా పెట్టాడు ఎంత ప్రయత్నం చేసినా దీపం ఆరిపోక తప్పలేదు. రథచక్రాలమధ్య చీకటి చోటు చేసుకొంది వీధి కూడలిలో ట్యూబులైటు ఆరిపోతూ వెలుగుతూ కనిపించింది. వీరముని పని సంచితో ట్యూబులైటు దగ్గర చేరాడు. చీకటి వెలుగులమధ్య గంటసేపు నిర్విరామంగా పని చేశాడు. చెప్పులజోడు సరిగా అమరింది. పని పూర్తిచేశానన్న సంతోషంతో, ఉల్లాసంతో రథ చక్రాలమధ్య చేరాడు అంతా చీకటి చీకటిని చీల్చుకొంటూ వెలతురు తళుక్కుమని మాయమయ్యింది. మెరుపులాంటి వెలుతురులో భార్య ముఖం చూశాడు నవ్వుతున్న భార్య పెదాలను ముద్దు పెట్టుకొన్నాడు

* * *

ఉన్నట్టుండి వీరముని పెద్ద పిల్లవాడికి జబ్బు చేసింది మూడు రోజులుగ వాడిని హాస్పిటల్కు తీసికెళ్తూ వుంది మునెమ్మ రోజు రోజుకూ జ్వరం హెచ్చుతూ వుందే కాని తగ్గలేదు. ఆ ఆలోచనలతో చేయి తడబడుతూ వుంది వీరమునికి పనిలో

తేరు

శబ్దం రావటంలేదు రథ చక్రాల నీడ చూర్పుకు వాటాలింది అస్పత్రి నుండి ఎప్పుడో రావలసిన తల్లి, బిడ్డ రాలేదు. వీరముని ఆదుర్దా ఎక్కువయింది మనసు వికలమయింది. పని ఆగిపోయింది అనుకోకుండానే ఆరె క్రింద పడింది, చేతిలో నుండి ఎదురుగా దీనవదనంతో భార్య! గుండె కాలిపోతున్నట్లుంది వీరమునికి. 'ఏమయింది?' అని అడగాలనుకొన్నాడు. కాని మాట బయటకు రాలేదు.

"ఆస్పత్రిలో చేర్చారు." అన్నది దుఃఖాన్ని ఆపుకొంటూ మునెమ్మ. ఆస్పత్రి వివరాలడిగి తెలుసుకొన్నాడు. పని సంచి సర్ది, పైసాలు లెక్కపెట్టి, సత్తు గ్లాసుతో బయలుదేరాడు. దారిలో రొట్టెకొన్నాడు గ్లాసునిండా పాలు కొన్నాడు. పాలు తొణకకుండా నెమ్మదిగా హాస్పిటల్ వైపు నడిచాడు. హాస్పిటలు గేటు దగ్గర జవాను కాలు అడ్డుపెట్టాడు. డాబుసరి మనుషులు వస్తున్నారు, పోతున్నారు దీనంగా చూశాడు వీరముని. జవాను ధీమాగా బిగుసుకపోయాడు. వీరముని ఒడివిప్పాడు. మిగిలిన పైసలు చేయి దాటాయి. జవాను కాలు అడ్డు తొలగింది. గేటు దాటాడు వీరముని.

పెద్ద డాక్టరు, డాక్టర్లు కాబోయే పిల్ల డాక్టర్లు పిల్లవాడి దగ్గర కొచ్చారు.

కొండంత ఆశతో ఎదురుచూశాడు వీరముని. పెద్ద డాక్టరు పిల్లవాడి నాడి చూశాడు. కను రెప్పలు తెరచి చూశాడు. ఏదో చెప్పాడు ఒక పిల్ల డాక్టరు కేసుషీటు మీద ఏదో వ్రాశాడు. మరో రోగి దగ్గర కెళ్ళారు, డాక్టర్లు. వారిని వెంబడించాడు చేతులు కట్టుకొన్న వీరముని, అయోమయంగా, దీనంగా. పెద్ద డాక్టరు వీరముని వైపు కోపంగా చూశాడు వీరముని తల దించుకొన్నాడు డాక్టరు పాదాలు కన్పించాయి. నిరాశగా పిల్లవాడి దగ్గరకెళ్ళి మంచం మీద తల ఆన్చి కూచున్నాడు పిల్లవాడిలో చలనం లేదు, స్మారకం లేదు. నర్సు నోరు తెరిపించి గుక్కెడు మందు పోసింది. వీరముని పాలు త్రాగించటానికి ప్రయత్నించాడు పాలు గొంతులోకి పోలేదు. వీరమునిలో దుఃఖం ఉప్పెనలా పెల్లుబికింది. నిరాశా రూపంలా మంచం ప్రక్కన కూచున్నాడు

ప్రొద్దుపోతూవుంది. భార్య రెండోపిల్లవాడితో వచ్చింది తిండిమాట గుర్తు చేసింది యాంత్రికంగా రథం దగ్గర చేరాడు వీరముని. రెండు కుక్కలు వంట చేసిన మట్టిపాత్రతో ఆడుకొంటున్నాయి. కళ్ళకు వొత్తులు వేసుకొని రాత్రి అంతా చెప్పులు కుట్టాడు వీరముని. తంటాలు పడి ఎలాగో డాక్టరు యిల్లు కనిపెట్టాడు. తెల్లవారేసరికి ఎదురుపడ్డ వీరముని ముఖం చూసి ముఖం చిట్లించాడు డాక్టరు. వీరముని చెప్పులజోడు డాక్టరు పాదాల దగ్గర పెట్టి చేతులు జోడించాడు జోడు డాక్టరు పాదాలకు అమరినట్లు సరిపోయింది! రెండోరోజుకు పిల్లవాడి జబ్బు నయమయింది. హస్పిటల్ నుండి వచ్చాడు, నవ్వుముఖంతో పిల్లవాడు.

* * *

అసురసంధ్య

గుడిగోపురం మీద పావురాలు గూళ్ళు వెదుక్కుంటూ రెపరెపలాడుతున్నాయి. గోపురంమీద ఒంటిదీపం గుడ్డిగా వెలుగుతూ వుంది, శ్రమజీవిలో ఆశాజ్యోతిలా వైరాగి పెద్దగా గొంతెత్తి పాడుతూ గుడివైపు నడుస్తున్నాడు.

"ధర్మార్థకామ మోక్షాలు జీవా!
అవి జీవిత రథానికి నాలుగు చక్రాలు జీవా!"

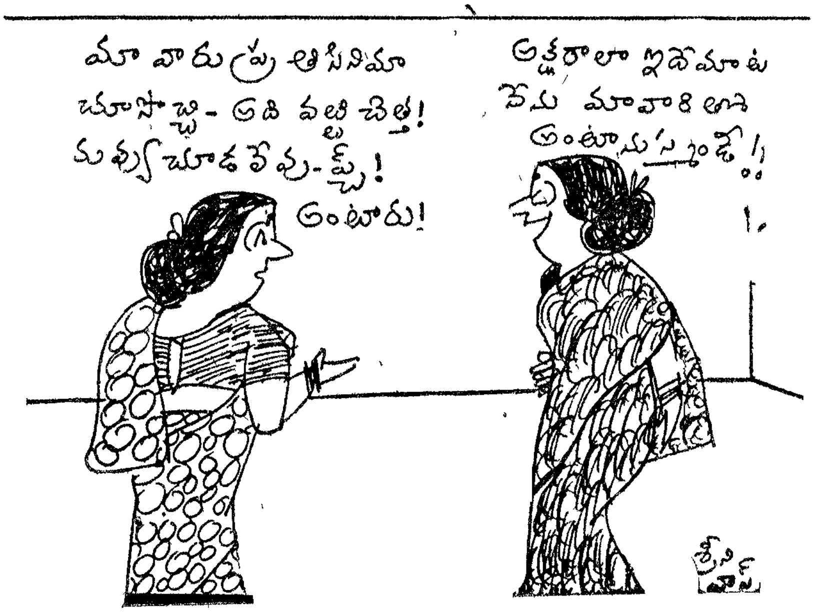

వీరముని బైరాగిని చూశాడు. ఆపాద మస్తకం కాషాయవస్త్రం. చిన్నప్పుడూ తనూ యిలాగే గట్టిగ చదివేవాడు పద్యాలు. వాటి అర్థం ఏమిటో అంతు తెలియదు. గోతంపట్టి దులిపాడ వారంరోజులుగా వీరముని మదిలో ఏదో పురుగు మెదలుతున్నట్లే ఒలోచన మెదులుతూవుంది. రంగసామి బంకుముందుగా వెళ్ళి నిలబడి మెల్లగా నవ్వాడు.

"ఏం, వీరముని! చిన్మయానందంలో వున్నావు" వెటకరించాడు రంగసామి. ఎలా చెప్పాలో తెలియలేదు. మదిలో మెదిలే పురుగును ఎలా బయటపెట్టాలో తోచలేదు. నవ్వుతో పలకరించాడు రంగసామి.

"కొంతడబ్బు వుంది"

చర్మవ్యాధులకు

అతి గాఢంగా పనిచేసే అమృతాంజన్ డెర్మల్ ఆయింట్‌మెంట్

చర్మవ్యాధులకు ఉపయోగపడే సాధారణ ఆయింట్‌మెంట్లు ఎక్కువగా చర్మం లోపలకు
ప్రవేశించలేవు. కాని అమోఘమైన చర్మరోగ నివారణ ఔషధాలు శీఘ్రంగా
చేరిక దీనంచేత అమృతాంజన్ డెర్మల్ ఆయింట్‌మెంటు మాత్రము లోపలికి
ప్రవేశిస్తుంది. సాధారణ చర్మవ్యాధులను అతి శీఘ్రంగా
నిర్మూలించి చర్మాన్ని పూర్వస్థితికి తెచ్చి సహజంగాను
ఆరోగ్యవంతంగాను ఉంచుతుంది.
అమృతాంజన్ డెర్మల్ ఆయింట్‌మెంట్ తామర
గజ్జి దురద ఇతర చర్మ రోగాలకు ఆదర్శమైన
నివారిణి.
ఈడే ఒకటి కొనండి!

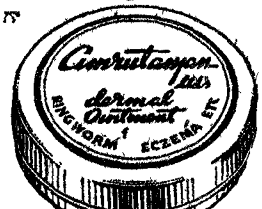

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ 14/15 ఆర్ చర్చిరోడ్డు మద్రాసు 600 004

SAA/AM/1906 R1 TEL

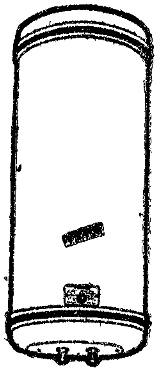

వీనస్ వాటర్ హీటర్లు

మొదటగా IS 2082 ISI సర్టిఫికెట్ పొందినది

వెంట్ పైపు అక్కరలేనిది !! దృఢమైన నిర్మాణము

మెయిన్ డీలర్లు

సోనోవిజన్ | ఏలూరు రోడ్డు, విజయవాడ 2

SUVARNA

దంత వైద్యులు చెబుతున్నారు.
చిగుళ్ల బాధలు, దంతక్షయం అరికట్టడానికి,
నియమానుసారంగా పళ్లను బ్రష్ చేసుకొని,
చిగుళ్లను మాలిష్ చేసుకోవాలి.

ఫోర్‌హేన్స్ టూత్ బ్రష్ వాడండి.
ప్రత్యేకంగా రూపొందించబడిన
ఫోర్‌హేన్స్ డబుల్-యాక్షన్ టూత్ బ్రష్
మీ పళ్లను శుభ్రపరచడంతోపాటు చిగుళ్లను
మాలిష్ కూడా చేస్తుంది.

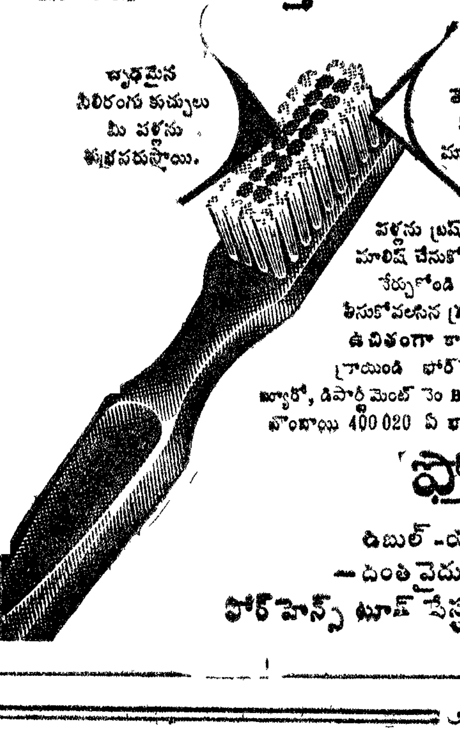

పళ్లను బ్రష్ చేసుకోవడానికి, చిగుళ్లను మాలిష్ చేసుకోవడానికి ఫోర్‌హేన్స్ పద్ధతి నేర్చుకోండి "పళ్ల, చిగుళ్లను గురించి తీసుకోవలసిన శ్రద్ధ" అనే రంగుల పుస్తకం ఉచితంగా కావాలంటే ఈ చిరునామాకు వ్రాయండి ఫోర్‌హేన్స్ డెంటల్ అడ్వయిజరీ బ్యూరో, డిపార్ట్‌మెంట్ నెం B42-185 పోస్టు బేగ్ 11463, బొంబాయి 400 020 ఏ భాషలో కావాలో వ్రాయండి.

ఫోర్‌హేన్స్

డబుల్-యాక్షన్ టూత్ బ్రష్
— దంత వైద్యునిచే సృష్టింపబడిన
ఫోర్‌హేన్స్ టూత్ పేస్టుకు సరియైన జోడి.

495F-152 TE

తేరు

"పెట్టిచూపే లేదంటావు? ఇలా తీసుకరా..." కొంత సందేహించాడు వీరముని. సందిగ్ధావస్థలో పడ్డాడు సలహా ఏదైనా చెప్తాడనుకొంటే డబ్బే ఇమ్మంటున్నాడు రంగసామి! సందేహం ముఖంలో ప్రస్ఫుటం కాకముందే యాంత్రికంగా చిల్లరమూట రంగసామి ముందుంచాడు. రంగసామి లెక్క పెట్టాడు అరవై రూపాయలు, ముప్పై పైసలు మొత్తం.

"సరే ఇకవెళ్ళు, నీ డబ్బు భద్రంగా వుంటది." వీరమునికి నమ్మకం కుదరక తప్పిందికాదు. తరువాత రోజుకు రెండు రూపాయల చొప్పున రంగసామి చేతికిచ్చాడు.

* * *

పస్నిటి కోనేరు ఎండిపోయింది ఎంత మంది కడిగిన మురికో మరి పేరుకపోయింది. కోనేటిలో-మట్టి పెటులు పారింది. సర్వవసాన దశలో దుర్మార్గుని హృదయం ఊత్సర పాపచింతనలా వుంది. వీరముని, పిల్లలు కోనేటిలోకి దిగారు. బురద మట్టితో బొమ్మలు చేశారు. బొమ్మలు నిలవలేదు. అవయవాలు సవ్యంగా అతకని బొమ్మలు చేసి చేసి విసిగిపోయారు. చేతులు, వళ్ళంతా బురద మిగిలింది. బురద కడిగి బట్టలు మార్చింది మునెమ్మ.

ప్రొద్దు గ్రుంకినా పగలి వేడి చల్లార లేదు. గాలి సమ్మె చేసింది. గడియ కొక మారు కడుపుకు పోసిన నీరు పొంగులా బయట పడుతూ వుంది. వీరముని క్రొత్త నమూనా చెప్పులు కుడుతున్నాడు.

కోనేటికట్ట జనంతో కిటకిట లాడుతూ వుంది. పట్టు పీతాంబరాలు, పూల హారాలం మధ్య ఉత్సవ విగ్రహంలా స్వామిజి గీతోపన్యాసం కొండ నాగులా సాగుతూ వుంది.

"చాతుర్వర్ణ్యం గుణకర్మ విభాగ..."

స్వామిజీ కంఠస్వరానికి మైకు మరింత గంభీరతను చేకూర్చింది. జన సందోహం ఎక్కువయింది. మునెమ్మ పొయ్యి రగిలించటానికి సందు దొరలేదు. వీరముని దూరంగా పిల్లలతో నిలబడ్డాడు. పిల్లలు స్వామీజీని మింగేసేలా, వింత జంతువును చూసినట్లు చూస్తున్నారు స్వామీజీ ఉపన్యాసం అంతిమ స్థాయిలో అఖండంగా సాగుతూ వుంది.

"మన సమాజం రథం లాంటిది. నాలుగు రథ చక్రాల మీద సురక్షితంగా వుంది. ఆ చక్రాలు ఏమిటి? నాలుగు వర్ణాలు. వర్ణాలంటే రంగులు కావు. వృత్తి గుణం ఆధారంగా నాలుగు విభాగాలుగా విభజింపబడిన కులాలు. కులాలు అంటే ఏమిటి? ఇప్పుడున్న కులాలకు అర్థాలు వేరు. నేను మనవి చేస్తున్నవి రాజకీయ కులాలు కావు రాజకీయ కులాలు వేరు రాజకీయాలలో కులాలు పుట్టుకొస్తున్నాయి, పెరుగుతున్నాయి. కులాల మీదనే రాజకీయం నడుస్తూ వుంది..."

కరతాళ ధ్వనుల మధ్య స్వామీజీ ఉపన్యాసం ఎడారిలో సాగిన నీటి వాగులా ఆగిపోయింది వీరముని నవ్వుకున్నాడు తనలో. కొండవాగు దారివేరు కొండవాగుతో కోనేరు పొంగేనా? కోనేరు పారేనా?

★ ★ ★

"వీరమునీ!"

రంగసామి పిలుపువిని, పనిఆపి వెళ్ళాడు వీరముని.

"బాబా!"

"చాప కిందకు నీరొస్తుంటే నిమ్మకు నీరెత్తినట్లున్నావు!"

"ఏమిటిబాబా!"

"సాంకేతికంగా మూలబడ్డ రథం కదలబోతూ వుంది."

వీరముని గుండె గుభేలుమన్నది.

"గుండె జారిపోనీకు. ఇంకొక నెలకుగాని రథం కదలదు. ఇంతలోపల గూడు చక్కబెట్టుకో... ఇన్నిరోజులు రథచక్రాల మధ్య సంసారం?"

వీరముని అయోమయంలో అలాగే నిలబడి పోయాడు.

"ఆఁ. ఇంతలోపల మంచి చెప్పులజత ఒకటి కుట్టిపెట్టు."

వీరముని అయోమయం నుండి తేరుకొన్నాడు. మెల్లగా రథంవైపు నడిచాడు. ఏంచేయటానికి తోచలేదు. ఇన్నిరోజులు రథచక్రాలమధ్య సంసారం? అదే ఇదే అదే మాట మనసులో ప్రతిధ్వనిస్తూ వుంది.

రెండు మూడువారాలు పట్టణ పొలిమేరలన్నీ గాలించాడు, పూరిగుడిసెకు సెంటు స్థలం దొరుకుతుందేమోనని. విరామ మెరుకొన్నదే కాని పూరిగుడిసెకు నేల అందుబాటులో లేదు. తిరిగిన చోట్లన్నీ ప్రదక్షిణ ప్రారంభించాడు, అదేపగటిపనిగా. రాత్రిళ్ళు చెప్పులపని మందకొడిగా సాగింది. విస్రృహ దయ్యంలా ఆవులిస్తూ వుంది.

ఉదయం పదిగంటల సమయంలో ఊరికి దక్షిణంగా మైలు దూరంలో మడి చేతులు కట్టుకొని ఒళ్ళు కప్పుకొన్న కొంత మంది పేదలు, ఆఫీసర్లు కన్పడ్డారు. జిల్లా కలెక్టరు నివేశస్థలాల పంపిణీకి తనిఖీ చేస్తున్నాడని తెలిసి, చేతులు జోడించి తన పరిస్థితి విన్నవించు కొన్నాడు వీరముని. వారం తిరక్కముందే ఆరుసెంట్ల నేల పట్టాకాగితం అందుకొన్నాడు వీరముని పెన్నిధి దొరికినట్లు ఆనందించాడు నాలుగు రోజులకు వీరముని తాటాకు గుడిసె కుక్కగొడుగులా లేచింది. రథచక్రాలమధ్య నుండి సంసారం తరలించాడు మూగ బాధతో. ఆ పూరిగుడిసె విశాల పర్ణశాలలా, కైలాస గిరిలా తోచింది వీరమునికి!

కొత్తచెప్పుల జత చేతి సంచిలో పెట్టుకొని, పెద్దకొడుకుతో బయలుదేరాడు వీరముని పట్టణంవైపు. నీరెండ నులివెచ్చగా వుంది. పిల్లవాడిని బడిలో వదలిపెట్టి కోవటి కట్టవైపు నడిచాడు. అప్పటికే అక్కడ చాలమంది జనం చేరారు తేరు అలంకరణ కనుల పండువుగా వుంది రథానికి పెద్ద పెద్ద మోకులు కట్టి లాగటానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. కాని, కొండంత తేరు కదలలేదు.

వీరముని కొత్తచెప్పుల జోడు రంగసామి ముందుంచాడు రంగసామి పాదాలకు తొడిగి చూశాడు. చెప్పులు సరిగా సరిపోయాయి కాళ్ళకు.

"ఏమిటి నా కోసం కుట్టావా జోడు!" రంగసామి మందహాసంతో అడిగాడు. యాంత్రికంగా తల వూపాడు వీరముని అతని చూపు అంతా తేరు మీదనే వుంది. జేబు నుండి ఏవోకాగితాలు బయటకి తీశాడు రంగసామి

"వీరమునీ! నా దగ్గర కూడబెట్టిన డబ్బుతో నా బంకు ప్రక్కనే నీకు చెప్పుల బంకు కుదిర్చే ఏర్పాటు చేశాను. నీవ్యాపారం బాగా సాగాలంటే మరికొంత డబ్బు కావాలి ఇది బ్యాంకు సహాయానికి దరఖాస్తు. ఇక్కడ సంతకం పెట్టు." వీరముని సంతకం చేశాడు, అక్షరాలను గుర్తు చేసికొంటూ.

అభినందనలు

యద్దనపూడి సులోచనారాణిగారి పుస్తకోత్సవంలో పాల్గొన్న సాహితీ ప్రియులందరికీ మా అభినందనలు!

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి శ్రీమతి అమరేశ్వరి గారి సమక్షాన శ్రీమతి యద్దనపూడి సులోచనారాణిగారు తీసిన లక్కీ నంబర్ల వివరాలు

మొదటి బహుమతి రూ 500/-
నెంబరు 4948 *
రెండవ బహుమతి రూ 300/-
నెంబరు 5441 *
మూడవ బహుమతి రూ 200/-
నెంబరు 2552 *

20 అదనపు బహుమతులు రూ 50/- చొప్పున.

8389 1949 3735 5974
9061 6590 7236 3280
4714 6399 9002 6057
4185 9187 8134 1428
1143 5401 9110 5033

విజేతలు తమ కూపనును Regd post లో పంపితే వారి పారితోషికం వెంటనే పంపుతాము

ఆంధ్రప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్
రాష్ట్రపతిరోడ్ సికింద్రాబాద్-3

డా పి వి.కె రావ్, B A సెక్స్ స్పెషలిస్ట్

వైద్య విద్వాన్ — వైద్యాచార్య
హస్త ప్రయోగం, నరముల బల
హీనత, అంగము చిన్నదగుట
శ్రీఘ్ర స్కలనము, శుక్లనష్టము
సుఖరోగము లకు, మానసిక
వ్యాధులకు శాస్త్రీయ చికిత్స,
పోస్టుద్వారాకూడా చికిత్స గలదు
రావూస్ క్లినిక్,
టిబి రోడ్, తెనాలి, ఫోన్ 700

తేరు

వీ మనిలో ఏదో వ్యక్తంకాని చేతనా నాడి కదులుతూ వుంది ఉత్సాహంగా చెప్పుక పోతున్నాడు రంగసామి

"ఏమిటలా చూస్తున్నావు? ఈ చెప్పుల జత నకోసం కాదు, బ్యాంకు ఏజంటుకు చూపటానికి, నీ పవిత్రతనానికి నిదర్శనం ఈ చెప్పులు అంతో, ఇంతో ఖర్చయినా, బ్యాంకు నుండి ఆర్థిక సహాయం తప్పక అందుతుంది"

వీరముని మనసు చేతనా భావనతో ఊయల వూగుతూ వుంది అతని హృదయం అంతా తేరు రూపం ఆవరించుకొంది, గూడులేని గువ్వలకు గుడి గోపురంలా నీడ ...పిన రథం!

రంగసామి ఉద్వేగంతో తూచి మాట్లాడు తున్నాడు

"చూడు వీరమునీ! అది కొయ్య రథం! మనిషి జీవిత రథం అంతకంటే గొప్పది

ఆశ...

ఆశ
ఛతీ య్యై
కన్నీళ్ళ నుండి, భయం నుండి
కొరుక్కు ...వే అసమర్థత నుండి
నిన్ను రక్షిస్తుంది—
ఆశ
ఏ తల మీద కూచుండి
నీ గుర్రానికి కళ్ళెం వేసి
ఊరేగుతూ
నీ జీవితం సీక్కాకుండా చేస్తుంది –
ఏ ఆశ్తే
ఆక్సిజన్లై నీకు ప్రాణం పోస్తుందో,
ఆ ఆశే
'సైనైడ్' అయి
నీ ప్రాణం పీల్చుతుంది కూడా—

—నందిని సిధారెడ్డి

అప్పు లభించును

రు 20,000 లు అంతకు మించి, సరళమైన వడ్డీ మరియు సులభ వాయిదాలపై భవనములు, భూములు, షాపులు పారిశ్రామిక యూనిట్లు, మిల్లులు, థియేటర్లు, ప్రైవేటు లిమిటెడ్, పబ్లిక్ లిమిటెడ్ కంపెనీలు, ఓనర్‌షిప్ బ్యాంకుల హామీలపై లభించును వ్రాయండి లేద నేరుగా సంప్రదించండి

SUPREME CORPORATION (Bankers)
F. 15, EVEREST 7th Floor, Near Famous Cine Laboratory,
Tardeo Road, BOMBAY 400034, Phone : 385126

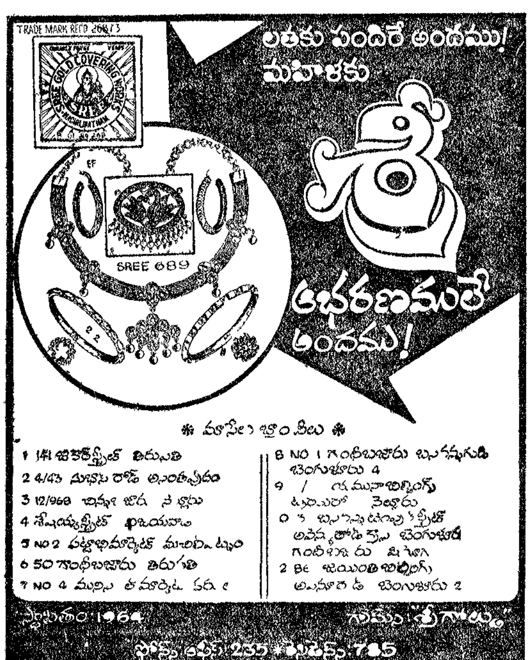

గుండెబలం, బుద్ధిబలం, పవిత్రతనం, పరిశ్రమ ఈ నాలుగు చక్రాల మీద జీవితరథం నడవాలి మట్టిలోపుట్టి మట్టిలో పెరిగినా ఈ నాలుగు చక్రాల్ని సమకూర్చుకో గలిగితే మనిషి మాణిక్య మవుతాడు మణి, మాణిక్యాలమధ్య పుట్టి పెరిగినా, ఇవి లేని మనిషి మసి బొగ్గు"

వీరమునికి రంగసామి మాటలు సరిగా అర్థం కాలేదు ఆడ, మగ, పిల్లలు, పెద్దలు, సిల్కు జబ్బాలు, గళ్ళ లుంగీలు— అందరూ రథాన్ని లాగుతున్నారు వీరముని చేయి కలిపాడు రథ చక్రాలు మెల్లగా కదిలాయి, తేరు ముందుకు సాగింది

(అయిపోయింది)